

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број **АП-326/21**, рјешавајући апелацију **Боре Милојице**, на основу члана VI/3 б) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине-пречишћени текст („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 94/14), у саставу:

Мато Тадић, председник

Миодраг Симовић, потпредседник

Мирсад Ћеман, потпредседник

Валерија Галић, судија

Сеада Палаврић, судија

Златко М. Кнежевић, судија

на сједници одржаној 8. јуна 2022. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација **Боре Милојице** поднесена против пресуде Суда Босне и Херцеговине број С1 1 К 024092 19 Кжк од 28. октобра 2020. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Боро Милојица (у даљњем тексту: апелант), којег заступа Ранко Дакић, адвокат из Приједора, поднио је 28. јануара 2021. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против пресуда Суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд БиХ) број С1 1 К 024092 19 Кжк од 28. октобра 2020. године и број С1 1 К 024092 17 Кри од 27. јуна 2019. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од Суда БиХ и Тужилаштва Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Тужилаштво БиХ) затражено је 5. априла 2022. године да доставе одговоре на апелацију. Позвани су доставили тражене одговоре.

3. Одговори на апелацију достављени су апеланту на изјашњење 21. априла 2022. године. Апелант у остављеном року није доставио изјашњење на одговоре на апелацију.

III. Чињенично стање

4. Чињенице предмета које произлазе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу се сумирати на следећи начин:

5. Оптужницом Тужилаштва број Т20 0 КТРЗ 0004777 16 од 27. децембра 2016. године, која је измијењена 28. марта 2019. године, Тужилаштво је апеланта и још једног суоптуженика оптужило да су починили кривично дјело Злочини против човјечности из члана 172 став 1 тачка х) у вези са тачком а) Кривичног закона Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: КЗ БиХ).

6. Пресудом Суда БиХ број С1 1 К 024092 17 Кри од 27. јуна 2019. године апелант је проглашен кривим по тач. 1 и 4 наведене Оптужнице, због чега му је изречена казна затвора у трајању од осам година, док је у односу на тач. 2, 3, 5 и 6 Оптужнице апелант ослобођен од оптужбе.

7. У образложењу пресуде наведено је да је, тијеком поступка, Суд донио одлуку о редуцирању апелантових доказних приједлога. Као непотребан и сувишан одбијен је апелантов приједлог за саслушање свједока С. М. с обзиром да је Суд утврдио да је одбрана планирала свједока испитати на околности на које су до тог момента већ саслушани свједоци Р. М. и Д. Б., те В. К. и Б. К., због чега се саслушање овог свједока указало сувишним, несврсисходним и супротним начелима економичности и ефикасности поступка. Из истих је разлога одбијен приједлог одбране да се на околности из тачке 3 Оптужнице на главном претресу саслушају свједоци Е. В. и Р. Ж., будући да је на те околности саслушан свједок Ф. В.. У погледу приједлога одбране да се на околности из тачке 2 Оптужнице на главном претресу саслушају три свједока означена у пресуди, Суд је, у складу са овлаштењима које му пружа одредба члана 263 став 2 ЗКП БиХ, одбрани дао инструкцију у погледу редуцирања доказног приједлога на начин да изабере једног од три предложена свједока који би свједочио на наведене околности, цијенећи непотребним и несврсисходним саслушање тог броја свједока на идентичне околности. На основу исте одредбе, Суд је апеланту пружио идентичну могућност када су у питању свједоци, службеници Државне агенције за истраге и заштиту, предложени на околности сачињавања службене забиљешке поводом обављеног разговора са преминулим К. А.. Апелант је у сваком од наведених случајева одабрао којег ће свједока саслушати. Обрани је, такође, дана могућност избора у погледу саслушања једног од свједока предложених на околности из тачке 5 Оптужнице, и то свједока Ј. Х. или свједока Х. С.. С обзиром да по приједлогу одбране Суд није могао осигурати присуство свједока Ј. Х., прочитан је исказ који је свједок дао Тужилаштву тијеком истраге.

8. Првостепени суд је навео да се тачком 1 осуђујућег дијела изреке пресуде апеланту на терет се ставља да је тијеком јула 1992. године, на подручју села Хамбарине, опћина Приједор лишио живота цивила бошњачке националности С. В.. На околности ове инкриминације саслушани су свједоци: С-10, као непосредни очевидац наведеног убиства, те Ф. В. и Е. В. (синови убијеног С. В.) те свједок С-7, који су о предметном догађају имали посредна сазнања.

9. Свједоци Ф. В. и Е. В. су описали околности које су знали везане за смрт њиховог оца С. В.. У односу на идентитет особе која му је убила оца, свједок Ф. В. је навео да он лично

не зна тко је то учинио, али да је чуо приче да је у његовог оца пуцао апелант. На околности предметне инкриминације саслушан је и свједок С-10, као непосредни очевидац убиства, који је тијеком директног испитивања изјавио да је у јулу 1992. године, био ангажиран као стражар на пункту који је био смјештен у кући убијеног С. В.. Свједок С-10 је у својој изјави навео да је, критичне прилике, чуо пуцањ, видео убијеног С. В. како пада, те у групи војника који су заједно стајали, апеланта како држи пушку у руци. Свједок је након тога почео галамити на апеланта, пријетећи да ће га пријавити команданту.

10. Суд је навео да је размотрио приговоре одбране који се тичу разлике у исказима свједока С-10 и свједока Ф. В. и Е. В. – синова убијеног и Е. В. – супруге убијеног, у погледу повреда уочених на тијелу убијеног С. В.. Наиме, иако је свједок С-10 у свом исказу тврдио да је апелант само једним метком лишио живота С. В., док су чланови обитељи убијеног тврдили да су приликом укопавања леша на тијелу убијеног уочили двије ране од ватреног оружја, неколико рана од убода ножем те одсјечена два прста на нози као и повреду од ножа на врату, Суд је напоменуо да се без медицинске документације, односно записника о обдукцији тијела убијеног не може са сигурношћу утврдити вријеме настанка ових повреда. С тим у вези, сама чињеница да су на тијелу убијеног, поред повреда од ватреног оружја, постојале и повреде нанесене ножем, не доводи у питање исказ свједока С-10 да је апелант пуцањем једног метка из ватреног оружја лишио живота оштећеног С. В., поготово уколико се има у виду да је свједок Ф. В. тијело покојног оца нашао тек након два дана.

11. Суд је навео да је, након оцјене свих проведених доказа, нашао доказаним да је апелант, поступајући с директним умишљајем, у оквиру широко распрострањеног и систематичног напада, знајући за тај напад и да његове радње представљају дио тог напада, с дискриминатором намјером на националној и вјерској основи починио прогон убиством С. В..

12. Даље, везано за тачку 2 измијењене Оптужнице, Суд је навео да је Тужилаштво у овој тачки апеланта теретило да је на начин детаљно описан на страни 65 пресуде, лишио живота девет цивила ромске националности. У погледу наведенога изведени су докази - искази свједока С. П., Т. М., С-4 и С-3, те материјални докази означени у пресуди.

13. Анализом проведених доказа, првостепени суд је недвојбено утврдило да су у инкриминисаном периоду, у мјесту Воларић, смртно страдали цивили ромске националности поименично означени у пресуди. Оно што је било спорно, односно није могло бити утврђено ван разумне сумње је то да ли је апелант био тај који је подузео инкриминиране радње према

наведеним оштећенима. Указано је да су, свједочећи на околности предметне инкриминације, свједоци С. П. , Т. М. и С-4 изнијели посредна сазнања у којима су потврдили да се догађај описан у оптужници заиста и догодио, међутим нису имали сазнања о томе која је особа лишила живота оштећене.

14. На ове околности саслушан је и свједок С-3, непосредни очевидац ових убојстава. Овај је свједок навео да је обављао дужност војног полицајца, да се критичног дана возио заједно с апелантом и П. Ђ. (који је, у међувремену, умро), да су наишли на село Воларић гдје су видјели десетак људи да нешто копају. Свједок је даље навео да су се зауставили у близини тих људи, да је изашао из камиона да поздрави једног „цига“ кога је ту препознао и да је у том тренутку чуо пуцњаву, окренуо се и видио да П. Ђ. и апелант убијају Роме. Супротно томе, апелант је, дајући исказ у својству свједока на главном претресу, потврдио да је тог дана био у камиону заједно са П. Ђ. и свједоком С-3, али да није он пуцао у Роме, него да су то учинили П. Ђ. и свједок С-3.

15. Суд је, цијенећи чињеницу да је свједок С-3 једини очевидац наведеног догађаја, те да је апелант означио управо њега као директног извршитеља ових убојстава, нашао спорним који је од њих двојице судјеловао у наведеним убиствима. Анализирајући исказ свједока С-3, првостепени суд га је цијенио како са субјективног аспекта, тако и у вези са околностима објективне природе, налазећи да на његовој страни стоји лични интерес да искључи евентуалну властиту одговорност за убиство ових особа. Даље, наведено је да чињенице које доводе у сумњу истинитост исказа свједока С-3 тичу се прије свега околности да је он у инкриминисаном периоду обављао дужност војног полицајца слиједом чега је морао бити свјестан своје дужности односно обвезе да пријави извршење кривичног дјела, обавијести војну команду о извршењу дјела или лиши слободе починитеља кривичног дјела. Међутим, свједок по том питању није подузео ништа, него је о овом догађају први пут говорио тек 2016. године истражитељима Тужилаштво. Суд је такође указао да је, настојећи објаснити разлог зашто никада раније није говорио о убиству ових особа, свједок С-3 дао крајње нелогично и за Суд неприхватљиво образложење.

16. Имајући у виду наведено, Суд је указао да се, према пракси међународних кривичних судова осуђујућа пресуда „може заснивати на непосредним доказима“, те претресно вијеће има дискреционо право одлучивања „да ли околности у одређеном предмету изискују поткрепљујући доказ“. Такође, према пракси Суда БиХ заузетој у предмету Вуковић и др., не би се могло сматрати да је неправично уколико би се одлука о кривици засновала на исказу само једног свједока, али само уколико је тај исказ довољно увјерљив и логичан, сугласан

свим осталим доказима, као и да је одлука која се на њему заснива, једини могућ разуман закључак у предмету. Стога је Суд закључио да се осуђујућа пресуда према апеланту не може засновати само на исказу свједока С-3 који је једини на главном претресу тврдио да је апелант критичне прилике заједно са П. Ђ. пуцао у РOME. За Суд његов исказ, с једне стране није био довољно увјерљив нити логичан, док је с друге стране Суд сматрао да на његовој страни постоји особни интерес да искључи евентуалну властиту одговорност за убиство ових особа. Због тога је, примјеном начела *in dubio pro reo*, апеланта ослободио од оптужбе за ову тачку измијењене Оптужнице.

17. У погледу тачке 5. измијењене Оптужнице, Суд је указао да је Тужилаштво чињенични супстрат Оптужнице везано за ову тачку заосновало искључиво на исказима свједока С-4, С-8, С-9 и С-10, који су како у истрази тако и на главном претресу тврдили да су апелант и суоптуженик у овом поступку З. Р. у јулу 1992. године у мјесту Хамбарине, опћина Приједор, лишили живота „пет цивила Бошњачке националности“ који су претходно ту доведени из Љубије од стране војне полиције ВРС. Тужилаштво је другим дијелом ове тачке Оптужнице теретило апеланта да је извршио убиство једног цивила Бошњачке националност који је намјеравао проћи пункт на Хамбаринама како би отишао код зубара.

18. Суд је навео да је, имајући у виду овако постављен чињенични супстрат измијењене Оптужнице, доводећи га у везу са опћим елементима кривичног дјела Злочини против човјечности, првенствено разматрао питање идентитета и статуса пет особа чије се убиство ставља на терет апеланту. Указано је да је, детаљном анализом исказа свједока С-4, С-8, С-9 и С-10 Суд нашао да су ти свједоци сугласно тврдили да је критичне прилике на пункт у село Хамбарине доведено пет особа - Бошњака, међутим, нити један од свједока није навео нити једну чињеницу или околност на основу које би се ван разумне сумње могао извести закључак о идентитету особа које су доведене на пункт, односно да су у конкретном случају у питању баш особе бошњачке националности. Наведено је такође да је Суд, приликом разматрања статуса ових особа имао у виду и исказ свједока С. С. који је на главном претресу детаљно описивао ситуацију у Љубији након напада српске војске како на град Приједор тако и на околна села, којом приликом је дошло да великог прилива несрпског становништва (како Бошњака, тако и Хрвата и Рома) у Љубију. Дакле, у ситуацији када се на подручју Љубије налази изузетно велики број особа разних националности, те када нити један од саслушаних свједока не наводи било коју чињеницу у погледу идентитета лица доведених на пункт у Хамбаринама, за Суд је тврдња ових свједока у погледу њихове националности остала искључиво на нивоу паушалних навода свједока, на основу које вијеће

није могло засновати закључак о апелантовој кривњи. Суд је, будући да није имао доказа на основу којих би могао утврдити идентитет ових особа, као ни њихову националну или вјерску припадност, у конкретном случају, налазећи да није доказан статус жртава као битно обиљежје кривичног дјела које је оптуженим стављено на терет, апеланта ослободио оптужбе по овој тачки Оптужнице. Из истих разлога, вијеће је ослободило апеланта и за радње описане у другом дијелу ове тачке оптужења, тј. убиство једног цивила бошњачке националности који је намјеравао проћи пункт на Хамбаринама како би отишао код зубара, с обзиром да је констатирао да Тужилаштво ни у овом случају није понудило нити један доказ у погледу идентитета убијене особе.

19. Пресудом Апелацијског вијећа Суда БиХ (у даљњем тексту: Апелацијско вијеће) број С1 1 К 024092 19 Кжк од 28. октобра 2020. године апелант је проглашен кривим да је, радњама описанима у изреци пресуде, починио кривично дјело Злочини против човјечности из члана 172 став 1 тачка а) КЗ БиХ, у вези са чланом 180 став 1 истог Закона, а у односу на тачку 2 и у вези са чланом 29 КЗ БиХ, па је осуђен на казну затвора у трајању од 16 година. Истом је пресудом апелант ослобођен од оптужбе за кривична дјела описана у тач. 5 и 6 Оптужнице.

20. У образложењу пресуде је наведено да је, уважавајући жалбу Тужилаштва, Апелацијско вијеће првостепену пресуду укинуло у цијелости, у осуђујућем дијелу у складу са битним повредама одредаба кривичног поступка, а у ослобађајућем дијелу ради сумње у правилност утврђеног чињеничног стања.

21. Даље, наведено је да је Апелацијско вијеће прије почетка претреса од Тужилаштва и одбране затражило очитовање у вези приједлога доказа које планирају извести током претреса. На рочишту пред судом апелантова одбрана је извршила одређене корекције раније достављеног приједлога за извођење доказа, предложивши, како је оцијенило Апелацијско вијеће, репродукцију великог броја доказа. Апелацијско вијеће је донијело процесну одлуку да се прихвата репродукција исказа свједока који се истовремено наводе у приједлозима бранилаца оптужених и Тужилаштва, означених у пресуди, и чиме су исцрпљени докази Тужилаштва. У погледу преосталих доказа одбрана оптужених, донесена је одлука да се изврши репродукција исказа свједока означених у пресуди, док је одбијен приједлог одбране за читање исказа свједока Ј. Х., као и приједлог да се позове свједок Р. Ж. или пак прочита њена ранија изјава. Апелацијско вијеће је указало да другостепена вијећа имају право преузимати доказе из првостепених поступака који ће се сматрати већ изведеним, те констатирало да су остали докази, материјални и субјективни, изведени тијekom

првостепеног поступка, прихваћени као изведени и сматрају се доказном грађом ове кривичне ствари.

22. У погледу тачке 1. Оптужнице – убиства С. В. Апелацијско вијеће је навело да је одлуку о апелантовој кривњи за овај догађај утврдило на основу исказа свједока С-10, Ф. В., Е. В. као и свједока С-7. Указано је да, у временско-просторном слиједу догађаја, искази ових свједока чине јединствену цјелину, која у својој суштини даје основа за само један закључак, тај да је апелант лишио живота С. В.. Апелацијско вијеће је исказе наведених свједока оцијенило јаснима, увјерљивима, поузданима и вјеродостојнима, те да не остављају сумњу да имају мотив неоснованог терећења апеланта. Даље, Апелацијско вијеће је навело да је цијенило апелантов начин оспоравања учешћа у овом догађају, како с аспекта наводно различитих дијелова казивања свједока С-10, тако и с аспекта логичности понашања након убиства оштећеног. Међутим, Суд је закључио да су такве околности ирелевантног карактера са аспекта самог убиства оштећеног, за које је ван разумне сумње крив апелант, с обзиром да приговори које је апелант изнио у наведеном смислу не доводе у питање идентификацију њега као починиоца. Апелацијско вијеће је указало да није дошло до било какве разумне сумње у извршење предметног убиства од стране апеланта нити када је цијенило околности стања повреда на тијелу убијеног. Извјесно постојање још неких повреда не имплицира сумњу у закључак да је апелант оштећеног лишио живота пуцањем из ватреног оружја, поготово ако се има у виду чињеница да убијени и није пронађен исту ноћ, те да одређене повреде могу настати и *post mortem*. На основу наведенога, Апелацијско вијеће је истакло да сви изведени докази чине затворен круг доказа и непобитан основ за закључак о инкриминисаном догађају како га је поставила оптужба, а сљедствено томе и апелантовој кривњи за убиство С. В..

23. Апелацијско вијеће се, цијенећи опречне исказе између свједока С-3 и апеланта, приликом утврђивања чињеничног супстрата пресуде водило широко прихваћеним доказним стандардом "изван разумне сумње" сматрајући да одговара животној стварности посебно у материји оног што се генусно назива ратним злочинима. Практично је немогуће с апсолутном сигурношћу утврдити све детаље неког, па и овог конкретног догађаја који се одиграо у прошлости, посебно не у вријеме ратних дешавања и опћем каосу који рат са собом по природи ствари носи. Такође, Суд је подсјетио да је везан субјективним идентитетом пресуде и оптужбе, па чињеница да постоји могућност да је још нека особа судјеловала у предметним убиствима не умањује одговорност особе која се оптужбом терети, и за коју се Суд ван разумне сумње увјерио да је подузео саизвршилачку дјелатност.

Апелацијско је вијеће довело у везу исказе посредних свједока са исказом непосредног свједока С-3, закључило да се апелантова кривња не може искључити само из разлога што је апелант као актера инкриминисаног догађаја означио управо свједока С-3 и умрлог П.Ђ.. Указано је да задатак Апелацијског вијећа није био да утврди да ли је постојала кривња других особа које су присуствовале том догађају, него да утврди да ли је апелант судјеловао у тим убиствима, што је, како је навело Апелацијско вијеће, искључујући сваку разумну сумњу утврдило, налазећи да комбинација постојећих околности неспорно упућује да би сваки објективан суд о наведеном питању донио одлуку о апелантовој кривњи. Апелацијско вијеће је оцијенило да апелантова одбрана партикуларним и једностраним приступом није довела у питање кључне тезе оптужбе, с обзиром да је посегнула за безуспјешним покушајем да доведе у питање увјерљивост у свему довољног доказног фондуса на основу којег су утврђене одлучне чињенице о овој кривичноправној ствари и у коначници изведен дефинитиван закључак о апелантовој кривњи. Наведено је да је, поклањајући вјеру исказу свједока С-3, Апелацијско вијеће апелантове радње правилно квалификовало као саизвршилачке, цијенећи да су предметна убиства подузета у дјеловању са извјесним П.Ђ., при чему је сваки од њих имао одлучан допринос у ликвидацији жртава како је то описано у изреци пресуде.

24. Апелацијско вијеће је, у погледу тачке 5. Оптужнице којом се апеланта теретило за убиство пет цивила бошњачке националности, а потом још једног цивила бошњачке националности, навело да је анализом исказа свједока изнесеног на стр. 37. – 39. пресуде, утврдило да нема сумње да је апелант крив за наведена убиства.

25. Апелацијско вијеће је указало да се, у погледу ове тачке Оптужнице, као спорно питање јавила доказаност идентитета убијених особа. С тим у вези је указано да је Суд, на основу исказа свједока, утврдило да постоји затворен круг индиција које упућују да се ради о цивилима бошњачке националности. Међутим, Апелацијско вијеће је истакло да, чак и у случају да није могло са сигурношћу бити утврђено којој етничкој групи, односно којој националности убијене особе припадају, то не би *a priori* представљало сметњу за утврђивање апелантове одговорности, све док постоје докази који указују да је он кривац. Указано је да је заштитни објект кривичног дјела Злочини против човјечности цивилно становништво, те да није од одлучног значаја тачан идентитет таквих особа, све док нема сумње да су цивили. Оно што је битно, јесте перцептивна свијест извршитеља да такви људи за њега, неоправдано, представљају непријатеље, без обзира о томе којој националности припадају. Сам акт убиства таквих особа, чак и непознатог идентитета и националности, и

даље потпада под сустав злочина и крајњег кршења хуманитарног права, и то дерогирањем нечијег основног права, права на живот, па би било недопустиво такав злочин не казнити само из разлога неутврђености идентитета жртава, с обзиром да злочин као такав постоји и има своју тежину и размјере без обзира на околност неутврђивања тачног идентитета жртве. С обзиром на наведено, Апелацијско вијеће је навело да је ван разумне сумње закључило да је апелант крив и за ова убиства.

IV. Апелација

I. Наводи из апелације

26. Апелант сматра да му је оспореном пресудом повријеђено право на правично суђење из члана II/3 е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција).

27. Тврди да му је право на правично суђење тијekom поступка пред Судом БиХ прекршено из разлога што нису поштоване одредбе члана 281. - савјесна оцјена доказа, члана 317а - право на жалбу против пресуде Апелационог вијећа, те кршењем основног начела кривичног законодавства - начела *in dubio pro reo*.

28. У погледу повреде права на жалбу навео је да је првостепеном пресудом био ослобођен оптужби за тач. 2, 3 и 5 из Оптужнице, а да је другостепеном пресудом проглашен кривим и осуђен и за те тачке Оптужнице. Апелант сматра да је требао имати право на жалбу против другостепене пресуде у том дијелу, тврдећи да му је у овом дијелу повријеђено право на дјелотворан правни лијек.

29. У погледу приговора о савјесној оцјени доказа, право на образложену одлуку, те повреди начела *in dubio pro reo*, навео је да је његова кривња по тачки 1 Оптужнице за убиство С. В. утврђена на основу исказа свједока С-10, који није у складу с исказима других свједока који су давали изјаве на те околности, те да образложење Апелацијског вијећа дано у том погледу није дало задовољавајуће разлоге за овакав закључак. Такође, апелант сматра да Апелацијско вијеће није дало образложење зашто је поклонило вјеру исказу свједока С-10, а не исказима чланова обитељи оштећеног у односу на то какве је повреде оштећени имао на тијелу, односно да у односу на ову тачку Оптужнице другостепени суд није с једнаком пажњом цијенио чињенице које апеланта терете као и оне које му иду у прилог, те да за закључак о апелантовој кривњи нису дани задовољавајући разлози.

30. Даље, у погледу тачке 2 Оптужнице по којој је апелант проглашен кривим да је лишио живота девет особа ромске националности, апелант је указао да је једини свједок који је свједочио на ове околности и који је теретио апеланта био заштићени свједок С-3. У свом исказу на главном претресу, апелант је, пак, тврдио да су критичног дана П. Ђ. и свједок С-3 пришли групи Рома и лишили их живота пуцајући из аутоматског наоружања. Дакле, првостепено и другостепено вијеће су били у ситуацији да имају два контрадикторна исказа и нити један други доказ о могућим починитељима овог дјела. Првостепено вијеће је, примјеном начела *in dubio pro reo* ослободило апеланта оптужби из ове тачке Оптужнице. Међутим, другостепено вијеће је након репродукције исказа свједока С-3 (дакле без непосредног саслушања тог свједока) поклонило вјеру исказу свједока и утврдило да је апелант крив и за дјела по овој тачки Оптужнице. Апелант сматра да је Апелацијско вијеће у образложењу оспорене пресуде у овом погледу навело само уопћене фразе и закључило да се апелантова кривња не може искључити, те наводи да комбинација постојећих околности упућује да би сваки објективан суд о наведеном питању донио одлуку о апелантовој кривњи. Апелант у том смислу поставља питање како је могуће да је првостепени суд, који је за разлику од Апелационог вијећа непосредно саслушао и апеланта и свједока С-3 утврдио да се не може ван сваке разумне сумње утврдити да је апелант крив по овој тачки Оптужнице. Апелант тврди да у пресуди није дано образложење зашто је поклоњена вјера исказу свједока С-3, чиме је повријеђено његово право на образложену одлуку.

31. Везано за тачку 5 Оптужнице, на основу које је апелант проглашен кривим за убиство више цивила на пункту, указао је да Апелацијско вијеће у оспореној пресуди није анализирао исказ свједока обране Ј. Х. који је преживио стријељање на том пункту и чији је исказ у потпуности у супротности са исказима свједока С-4, С-8, С-9 и С-10, на основу који је утврђена апелантова кривња. С обзиром да исказ свједока Ј. Х. није ни споменут у другостепеној пресуди, нити је дано образложење зашто није анализиран у пресуди, апелант сматра да му је у том смислу повријеђено право на образложену одлуку, посебно ако се има у виду чињеница да је апелант првостепеном пресудом ослобођен оптужбе за ову тачку Оптужнице.

32. Апелант је, такође, указао да су тијеком поступка и пред првостепеним и пред другостепеним судом одбијени приједлози обране за саслушање свједока означених у апелацији, без икаквог образложења о томе зашто су ти приједлози одбијени.

II. Одговор на апелацију

33. У одговору на апелацију Суд БиХ је навео да је у првостепеној пресуди дана јасна аргументација зашто и на основу чега је Суд закључио да је апелант починио кривично дјело које му је било стављено на терет. У погледу апелантових приговора који се односе на закључке Апелацијског вијећа у погледу тачке 1, указано је на детаљну анализу овог питања у пар. 39.-48. другостепене пресуде и наведено да је Суд ван разумне сумње закључио да је апелант крив за убиство С. В., налазећи вјеродостојним исказ свједока С-10, који не оставља утисак да има разлога апеланта лажно теретити, нити исказ има недоследности таквог карактера да би се довела у питање квалитета његовог свједочења и доказна снага истог. У погледу апелантових навода да су изостали разлози о одлучним чињеницама када је ријеч о кредибилитету свједока С-3, те исказу свједока Ј. Х., Апелацијско вијеће је указало на чињеницу да је садржај пар. 58, 59 и 60 пресуде посвећен питању кредибилитета свједока С-3, као и да је другостепени суд детаљно анализирао опречне исказе између свједока С-3 и апеланта те дао образложење засновано у проведеним доказима, једнако када су у питању и закључци у погледу тачке 5 Оптужнице и оцјене исказа свједока на те околности, због чега сматрао да су без основа апелантови приговори којима се оспоравају искази наведених свједока и указује на њихове одређене супротности у односу на друге изведене доказе.

34. Тужилаштво је, у погледу апелантових навода везаних за на право на жалбу против пресуде Апелацијског вијећа истакло да нису били испуњени увјети из члана 317 а ЗКП БИХ. Даље, у односу на наводе из апелације које се односе тач. 1, 2 и 5 пресуде, указано је да се ради о наводима који су већ истицани тијеком поступка пред Судом БиХ и да су и првостепени и другостепени суд дали јасне и детаљне разлоге на основу којих су одбијени поједини доказни приједлози обране, односно на основу којих доказа су изведени закључци о кривњи осуђеног. У вези с наводима из апелације да првостепени суд није образложио одбијање извођења доказа обране, указано је да је у првостепеној пресуди, на страни 19, Суд дао разлоге због чега је одбио приједлог обране. Такође, у односу на идентичне наводе, указано је да је Апелацијско вијеће на страни 10 другостепене пресуде дало образложење због чега није прихваћен приједлог обране за извођење доказа. С обзиром на наведено, Тужилаштво сматра да су наводи из апелације неосновани.

V. Релевантни прописи

35. **Кривични закон Босне и Херцеговине** („Службени гласник БиХ“ бр. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15 и 35/18). За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст сачињен у Уставном суду БиХ који гласи:

Злочини против човјечности

Члан 172. став (1) тачке г) х) и и)

(1) Ко, као дио широког или систематичног напада усмјереног било против којег цивилног становништва, знајући за такав напад, учини које од ових дјела:

а) лишење друге особе живота (убиство)

[...]

36. **Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине** ("Службени гласник БиХ" бр. 3/03, 32/03 - исправка, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13, 49/17 - Одлука УС БиХ и 42/18 - Рјешење УС БиХ и 65/18).

Члан 3.

Претпоставка невиности и ин дубио про рео

(1) Свако се сматра невиним за кривично дјело док се правомоћном пресудом не утврди његова кривња.

(2) Сумњу у погледу постојања чињеница које чине обиљежја кривичног дјела или о којима овиси примјена неке одредбе кривичног законодавства, Суд рјешава пресудом на начин који је повољнији за оптужено

Члан 15.

Слободна оцјена доказа

Право Суда, Тужитеља и других органа који учествују у кривичном поступку да оцјењују постојање или непостојање чињеница није везано ни ограничено посебним формалним доказним правилима.

Члан 263. став (2)

Право Суда да не допусти питање или доказ

(2) Ако судија, односно предсједник вијећа закључи да околности које странка и бранитељ жели да докаже немају значаја за предмет или да је понуђени доказ непотребан, одбит ће извођење таквог доказа.

Члан 281.

Докази на којима се заснива пресуда

(1) Суд заснива пресуду само на чињеницама и доказима који су изнесени на главном претресу.

(2) Суд је дужан савјесно оцијенити сваки доказ појединачно и у вези с осталим доказима и на основу такве оцјене извести закључак је ли нека чињеница доказана.

Члан 317а. став (1) тач. а) и б)

Опћа одредба

(1) Против пресуде вијећа апелационог одјељења дозвољена је жалба у случају:

а) ако је вијеће апелационог одјељења преиначило првостепену пресуду којом је оптужени ослобођен од оптужбе и изрекло пресуду којом се оптужени оглашава кривим;

б) ако је вијеће апелационог одјељења поводом жалбе на ослобађајућу пресуду на претресу донијело пресуду којом се оптужени оглашава кривим.

VI. Допустивост

37. У складу са чланом VI/3 б) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

38. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може разматрати апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку којег је користио.

39. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је пресуда Суда БиХ број С1 1 К 024092 19 Кжк од 28. октобра 2020. године против које нема других дјелотворних правних

лијекова могућих према закону. Затим, оспорену пресуду апелант је примио 3. децембра 202. године, а апелација је поднесена 28. јануара 2021. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и увјете из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда јер не постоји неки формални разлог због којег апелација није допуштена, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

40. Имајући у виду одредбе члана VI/3 б) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава увјете у погледу допустивости.

VII. Меритум

41. Апелант побијају наведене пресуде тврдећи да му је повријеђено право на правично суђење из члана II/3 е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције.

42. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези с кривичним поступком. [...]

43. Члан 6 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом. [...]

2. Свако ко је оптужен за кривично дјело сматра се невиним све док се не докаже кривим у складу са законом.

3. Свако ко је оптужен за кривично дјело има сљедећа минимална права [...]

д) да испитује свједоке против себе или да се они испитају, те да се обезбиједи присуство и испитивање свједока у његову корист под истим условима који важе за свједоке који свједоче против њега; [...]

44. У конкретном случају ради се о кривичном поступку у којему је апелант проглашен кривим и осуђен за кривично дјело прописано законом. Дакле, у конкретном случају радило

се о утврђивању „основаности било какве кривичне оптужбе“ против апеланта, па је члан 6. Европске конвенције примјењив. Стога, Уставни суд треба испитати да ли је оспореним пресудама повријеђено његово право на правично суђење на начин на који то апелант тврди.

45. Апелант сматра да је тијеком поступка пред Судом БиХ прекршен принцип равноправности страна у поступку зато што је Суд одбио извести одређене доказе које је предложио, па је, услијед тога, чињенично стање утврђено неправилно и непотпуно. Осим тога, сматра да су образложења оспорених одлука произвољна, да судови нису добро оцијенили и анализирали проведене доказе, услијед чега је повријеђено начело *in dubio pro reo*.

46. У вези са наводима да нису изведени сви докази које је апелант предложио, Уставни суд подејећа да је у својој пракси, слиједећи праксу Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд), заузео став да члан 6 став 3 тачка д) Европске конвенције не даје странци неограничено право да саслушава свједоке пред судом, већ је, у правилу, задатак редовних судова да процијене је ли потребно позвати одређене свједоке, те би ли изјаве предложених свједока или извођење других предложених доказа било релевантно за одлучивање у конкретном случају (види, Европски суд, *Harutyunyan против Јерменије*, дјеломична одлука о допустивости од 5. јула 2005. године, апликација број 36549/03). Суд који води поступак мора имати одређену дискрецију о овим питањима, а из члана 6 став 1 Европске конвенције слиједи да странка у поступку не може имати предност у односу на другу страну у погледу могућности да изнесе доказе (види, између осталих, Одлука о допустивости и меритуму Уставног суда број АП-628/04 од 12. априла 2005. године, тачка 24).

47. Уставни суд запажа да апелант у конкретном случају није доказао да су његови приједлози произвољно одбијени, или да би управо ти докази битно утицали на резултат конкретног поступка, нити у предмету постоји било шта што би указало на произвољност суда у вођењу поступка или да је доказни поступак злоупотребијен на апелантову штету. Напротив, разлоге за одбијање приједлога за саслушање одређених свједока судови су јасно и детаљно образложили, нарочито указујући да је, у ситуацији када је обрана предлагала саслушање више свједока на исте околности, Суд понудио обрани да, у циљу економичности поступка, изабере једног свједока који ће свједочити на те околности. Апелацијско вијеће је, имајући у виду економичност поступка, донијело процесну одлуку којом је прихватило репродукцију исказа свједока које су предложили и Тужилаштво и обрана, а у погледу преосталих доказа које је обрана предлагала одлучено је да се један дио приједлога прихвати,

а други одбије, при чему је истакнуто да су остали докази, материјални и субјективни, изведени тијekom првостепеног поступка, прихваћени као изведени и сматрају се доказном грађом ове кривичне ствари. Имајући ово у виду, Уставни суд не може поступање судова у вези са овим питањем оцијенити супротним стандардима права на правично суђење. Осим тога, и првостепени и другостепени суд су о свим доказима које су прихватили, као и о онима које су одбили извести дали детаљно образложење које ни на који начин не може довести у питање право на правично суђење, због чега се ови апелантови наводи апеланата показују неоснованима.

48. У односу на апелантове наводе да су образложења оспорених одлука произвољна, Уставни суд подсјећа да редовни суд није везан ни ограничен посебним формалним доказним правилима, али да слободна оцјена доказа захтијева образложење како сваког доказа појединачно, тако и свих доказа заједно, те довођење свих проведених доказа у међусобну логичну везу. Према ставу Европског суда, мора се утврдити да ли је оптуженом била пружена могућност да оспорава валидност доказа и да им се супротставља и мора се, у вези с тим, оцијенити квалитета доказа, укључујући и чињеницу да ли су узети у околностима које доводе у сумњу њихову поузданост и истинитост (види, Европски суд, између осталих, *Sevinç и други против Турске* (dec.), апликација број 8074/02 од 8. јануара 2008. године, *Bukov против Русије* [GC], апликација број 4378/02, став 90, од 10. марта 2009. године). У контексту наведених ставова Уставни суд запажа да је у предметном поступку проведен обиман доказни поступак у којем су изведени предложени, односно прихваћени докази одбране и оптужбе, те да је на основу такве велике доказне грађе утврђено чињенично стање из којег произлази да је апелант у вријеме, на мјесту и на начин, како је све чињенично прецизирано у изреци пресуде, починио кривично дјело Злочин против човјечности за које је проглашен кривим и кажњен. С тим у вези, Уставни суд запажа да у конкретном случају није изостала свеобухватна анализа изведених доказа, при чему су и првостепени и другостепени суд у оспореним пресудама у потпуности описали процес појединачне оцјене доказа, те њихово довођење у међусобну везу. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да је Суд БиХ за своје ставове дао јасна, прецизна и аргументирана образложења која се, супротно апелантовим тврдњама, не могу оцијенити произвољним.

49. Што се тиче наводног кршења начела *in dubio pro reo*, Уставни суд запажа да апелант ове наводе заснива на властитој интерпретацији и анализи проведених доказа. У погледу исказа свједока, Уставни суд уочава да апелант те исказе анализира фрагментирано, указујући само на оне дијелове исказа који му иду у корист, без цјеловитог тумачења, у вези

с другим provedеним доказима. При томе Уставни суд запажа да је Суд БиХ у оспореним пресудама дао јасна образложења за све протурјечности које су се појавиле у исказима свједока. С обзиром на наведено Уставни суд сматра да у конкретном случају нема ништа што би могло указати да је ово начело, као дио начела претпоставке невиности, прекршен. Како је Уставни суд закључио, судови су у оспореним пресудама дали задовољавајућа образложења која не доводе у сумњу њихове закључке о томе да је несумњиво доказано да је апелант починио кривично дјело за које је осуђен, па произлази да су и ови апелантови наводи неосновани.

50. На основу наведенога, Уставни суд сматра да су апелантови наводи да му је оспореним пресудама повријеђено право на правично суђење из члана II/3 е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције неосновани.

У вези с правом на преиспитивање судске одлуке

51. Уставни суд примјећује да је апелант проблематизирао поуку о правном лијеку која је наведена у пресуди Апелацијског вијећа (да против другостепене пресуде није дозвољена жалба). У вези с овим дијелом, апелант се позвао на повреду права на ефикасан правни лијек из члана 13. Европске конвенције. Међутим, имајући у виду апелантове наводе, Уставни суд сматра да овај дио навода треба испитати у оквиру права из члана 2 Протокола број 7 уз Европску конвенцију.

52. Члан 2 Протокола број 7 уз Европску конвенцију у релевантном дијелу гласи:

1. Свако кога суд осуди за кривично дјело има право да његову осуђујућу пресуду или казну преиспита виши суд. Остваривање овог права, укључујући и основе за његово остваривање, уређује се законом.

2. Ово право може бити подложно изузецима када је ријеч о дјелима мањег значаја, која су прописана законом, или у случајевима када је одређеном лицу у првом степену судио највиши суд, или је оно било осуђено након изјављене жалбе против ослобађајуће пресуде.

53. Уставни суд запажа да из става 1 члана 2 Протокола број 7 уз Европску конвенцију недвосмислено произлази да о остваривању права на жалбу, односно о модалитетима преиспитивања, одлучује домаће законодавство. Према пракси Европског суда исказаној у предмету *Krombach против Француске* (види, Европски суд, пресуда од 13. вељаче 2001. године, апликација број 29731/96, ставак 96), „државе имају широко поље процјене у

утврђивању како ће право гарантовано чланом 2 Протокола број 7 уз Европску конвенцију бити извршавано. Полазећи од тога, преиспитивање 'осуде' и 'казне', које врши виши суд, може се односити и на чињенице и на правна питања или може бити ограничено једино на правна питања. Међутим, државе могу наметнути и додатна 'ограничења' на право на преиспитивање одлуке, као што је издавање дозволе за подношење жалбе. Било које ограничење права на преиспитивање гарантовано овим чланом које је успостављено у домаћем законодавству мора, по аналогiji с правом на приступ суду отјелотвореним у члану 6 став 1 Европске конвенције, ићи за легитимним циљем и не смије кршити саму суштину права“.

54. Уставни суд, надаље, запажа да су ставом 2 члана 2. Протокола број 7 уз Европску конвенцију установљене и изнимке од примјене права изложеног у ставу 1 истог члана. Прва изнимка се односи на мање пријеступе, а друга на случајеве када је домаће законодавство прописало да у првој инстанци суди највиши суд због статуса оптуженог (високи државни званичник, судач и сл.) или због природе дјела. У тим случајевима такво преиспитивање није могуће. Најзад, трећа изнимка се односи на случајеве у којим је осуда изречена у поступку поводом жалбе на ослобађајућу пресуду.

55. Даље, Уставни суд указује да је у својој пракси разматрао предмет број АП-3939/12 (одлука о допустивости и меритуму од 10. новембра 2015. године, доступна на www.ustavnisud.ba) у којој је констатирао да је одредбом члана 317 а ЗКП БиХ предвиђена могућност изјављивања жалбе против другостепене одлуке Суда БиХ. Ова могућност у ЗКП дозвољена је у двије ситуације: „а) ако је вијеће апелацијског одјела преиначило првостепену пресуду којом је оптужени ослобођен од оптужбе и изрекло пресуду којом се оптужени проглашава кривим, б) ако је вијеће апелацијског одјела поводом жалбе на ослобађајућу пресуду на претресу донијело пресуду којом се оптужени проглашава кривим.” Обје ситуације се свode на исто, да је првостепена пресуда била ослобађајућа и да је након тога вијеће (под тачком а)) преиначило пресуду и (под тачком б)) одржало претрес и донијело пресуду којим се оптужени проглашава кривим.

56. Прије разматрања конкретног предмета Уставни суд ће укратко поновити своје закључке из предмета број АП-3939/12. У наведеном предмету апелант је сматрао да је „ослобођен по првостепеној пресуди“ за поједине тачке Оптужнице (тач. 3а, 3б, 3е и 3г и тачка 10) за које га је другостепени суд прогласио кривим, те је сматрао да има право на жалбу. Стога је, полазећи од одредбе члана 317 а ЗКП, основни задатак Уставног суда био да утврди је ли у околностима конкретног случаја првостепена пресуда била „ослобађајућа“.

Уставни суд је примијетио да је првостепени суд у једном дијелу одлуке апеланта прогласио кривим за кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва, док је, позивајући се на члан 284 став 1 тачка ц) ЗКП, апеланта ослободио оптужбе да је по одређеним тачкама Оптужнице на описани начин извршио одређене радње (чиме би, такође, починио кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва). Дакле, првостепени суд је за исто кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва апеланта прогласио и кривим и ослободио, те се за Уставни суд поставило питање је ли првостепена пресуда „ослобађајућа“. Уставни суд, је такође, указао да је Суд БиХ, у смислу утврђивања права на жалбу, управо полазио од „кривичног дјела“ које се апеланту стављало на терет (Суд БиХ је закључио да апелант није ослобођен кривичног дјела у цјелини, већ само за поједине радње тог кривичног дјела). Имајући у виду наведено, Уставни суд је нашао да се пресуда, каква год била, доноси у односу на кривичног дјело, а не, како Суд БиХ наводи, за поједине „радње извршења“ кривичног дјела. Осим тога „радње извршења“ чине битан основни елемент у појму кривичног дјела, те је радња конститутивно обиљежје кривичног дјела. Надаље, у појму кривичног дјела, како је дефинисано (чланом 173 КЗБиХ у наведеном предмету) законом, таксативно су наведене радње извршења које су различите и по свом карактеру, а могло би се рећи да се оне могу градирати и по „интензитету“, те у њих спадају убијање, наношење снажног тјелесног или душевног бола, мучење, силовање, протузаконито затварање и остало. Уставни суд је указао да се сваком појединачном радњом наведеном у члану 173 КЗ, наравно уз испуњење осталих битних елемената за ово кривично дјело, остварује биће кривичног дјела, због чега је нашао да ови наводи нису основани. Такође, испитујући навод Суда БиХ који је указивао да је апелант и првостепеном пресудом оптужен за кривично дјело ратни злочин против цивилног становништва, те стога нема „ослобађајуће пресуде“, Уставни суд је подржао наведени став да првостепена пресуда није била ослобађајућа. Апелант је, како је Уставни суд закључио, за исто кривично дјело (ратни злочин против цивилног становништва) и ослобођен и осуђен. Стога би се у најбољем случају могло рећи да је апелант имао „дјеломично ослобађајућу пресуду“, односно „ослобађајући дио пресуде“ или, како је апелант сам навео, да је ослобођен за извршење кривичног дјела по одређеним наведеним тачкама Оптужнице, али што никако не кореспондира захтјеву из законске одредбе да је у питању „ослобађајућа пресуда“.

57. Када се све наведено доведе у свезу са конкретним предметом, Уставни суд налази да нема разлога да одступи од своје раније праксе. Идентично као у предмету број АП-3939/12, апелант је првостепеном пресудом осуђен, али (и) по појединим тачкама Оптужнице

ослобођен од оптужби за исто кривично дјело – Злочин против човјечности. Дакле, у том смислу, у језичном значењу одредбе члана 317 а ЗКП БиХ апелант нема „ослобађајућу пресуду“. Након првостепене пресуде Апелацијско вијеће (идентично као у предмету број АП 3939/12) је одржало претрес и донијело за поједине тачке (раније) ослобађајуће првостепене пресуде сада другачију одлуку – да се апелант проглашава кривим. Стога, у конкретном предмету нема увјета који су законом предвиђени у члану 317 а став 1 тачка б) ЗКП БиХ да би била дозвољена жалба против пресуде Апелацијског вијећа: „б) ако је вијеће апелацијског одјела поводом жалбе на ослобађајућу пресуду на претресу донијело пресуду којом се оптужени проглашава кривим.”

58. Дакле, у конкретној ситуацији, када апелант није имао ослобађајућу пресуду како то изричито наводи члан 317 а ЗКП БиХ, он нема ни право на жалбу против другостепене пресуде, због чега Уставни суд сматра да није повријеђено апелантово право из члана 2 Протокола број 7 уз Европску конвенцију.

VIII. Закључак

59. Уставни суд закључује да не постоји повреда апелантовог права на правично суђење из члана II/3 е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције када је поступак проведен уз гаранције које пружа члан 6. Европске конвенције, при чему је Суд БиХ за своје одлуке дао детаљна, јасна и аргументована образложења, укључујући и разлоге због којих је одбијено извођење одређених доказа које је апелант предложио, као и уз правилну примјену начела *in dubio pro reo*.

60. Уставни суд, такође, закључује да није повријеђено апелантово право на жалбу у кривичним стварима из члана 2 Протокола број 7 уз Европску конвенцију будући да у апелантовом случају нису испуњени законски увјети за допуштеност жалбе против другостепене пресуде Апелацијског вијећа Суда БиХ.

61. На основу члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

62. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине

Мато Тадић